

Zmarta Groups Lånebarometer

En analyse av det norske markedet for forbrukslån

2017

Dette er den tredje utgaven av Zmarta Group lånebarometer. Lånebarometeret ble første gang publisert i april 2016, da med en fullstendig rapport for 2015. Zmarta Group har deretter presentert Lånebarometeret for første halvår av 2016. Nå i denne tredje utgaven presenteres en fullstendig rapport for 2016.

Lånebarometeret har som formål å gi en dypere forståelse av markedet for forbrukslån i Norge. Rapporten er unik i sitt slag da den baserer på data fra titalls tusen utbetalte lån i tidsrommet 1. januar 2016 til den 31. desember 2016, og sammenligner også utviklingen med året før.

Zmarta Groups lånebarometer undersøker kun forbrukslån og refinansiering av lån (også kalt samling av lån). Denne rapporten inkluderer altså ikke boliglån og andre banklån. Den inkluderer heller ikke såkalte «sms-lån» eller «hurtiglån». Forbrukslån innebærer ikke såkalte «sms-lån» eller «hurtiglån». Rapporten er oppdelt i to deler. Den første delen tar for seg nye forbrukslån, mens den andre tar for seg lån som går til samling av eksisterende lån (refinansiering).

Nordmenn og lån under 2016

Noen av hovedtrekkene i rapporten for 2016 er:

- **Flest lån blir tatt i Finnmark – i Nord-Trøndelag låner man minst.**

Flest antall lån i forhold til befolkningsmengden ble tatt i Finnmark. Imidlertid var det personer fra Rogaland som tok opp størst lånebeløp med et gjennomsnitt på 152 000 kroner. Både i antall og gjennomsnittlig beløp så lånte man minst i Nord-Trøndelag. Her var snittlånet 95 000 kroner.

- **Nordmenn låner mer:**

Under 2016 tok nordmenn flere og større lån enn under foregående år. Det totale antallet nye lån som ble tatt oppsteg under 2016 med 21 prosent sammenlignet med 2015. Snittbeløpet steg også under 2016 til 130 000 kroner – en økning med 18 prosent sammenlignet med foregående år da nordmenn i gjennomsnitt lånte 110 000 kr.

- **Oppussing fortsatt det vanligste formålet til forbrukslån**

Oppussing var under 2016 det vanligste formålet til forbrukslån: 28 prosent av alle nye lån ble tatt for å finansiere oppussing.

Nest vanligst var lån til forbruk, hvilket 19 prosent av nordmennene oppga som hensikt med lånet.

- **Lånebeløpet øker**

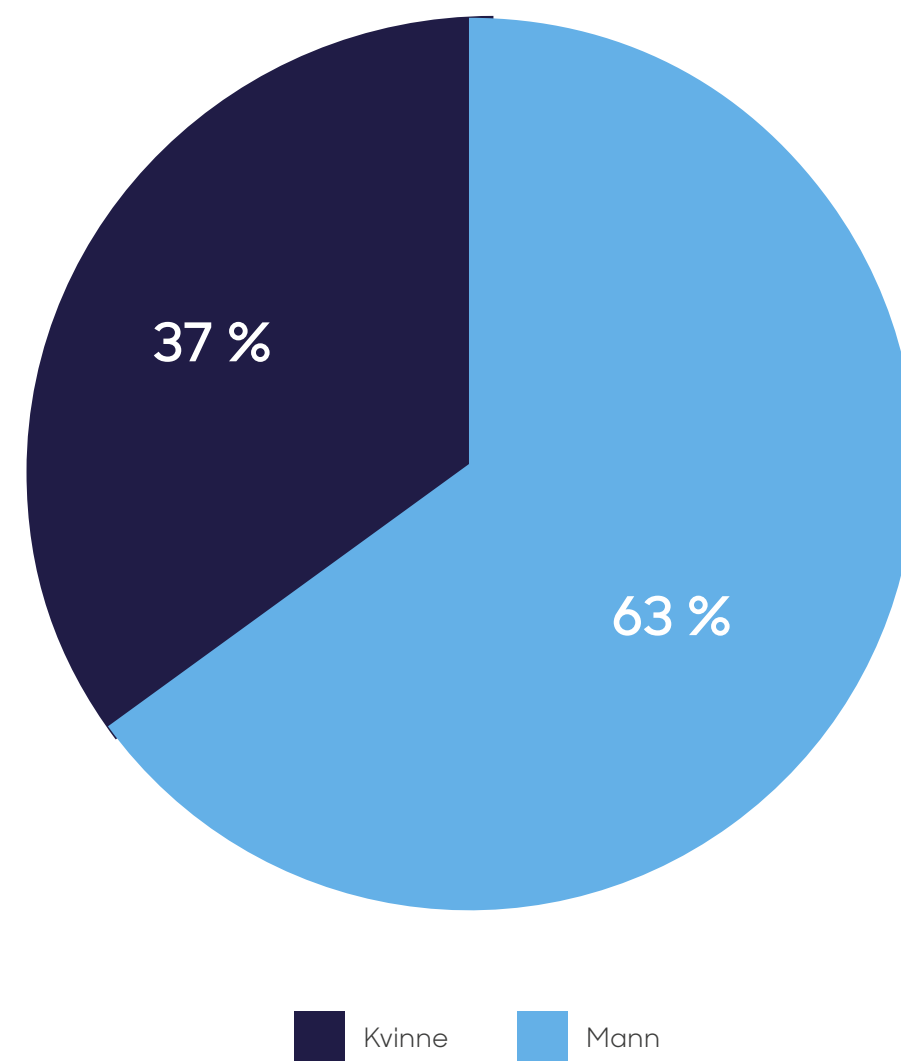
Landsgjennomsnittet på lånestørrelse er 130 000 kr. I landet som helhet lånte menn større beløp enn kvinner; Menn lånte i snitt 139 000 kroner og kvinner 131 000 kroner.

- **Refinansiering vanligere blant eldre og nordmenn med høyere inntekt**

Samling av lån var vanligst i aldersgruppen 46–55 som tok opp 28 prosent av alle lån til refinansiering under 2016. Lån med samling som formål var mye mindre vanlig blant yngre nordmenn: aldersgruppen 18–25 sto kun for omtrent 4 prosent av alle lån med samling som formål. Nordmenn som låner for å samle lån har også høyere årslønn enn gjennomsnittlig årslønn for nye låntakere.

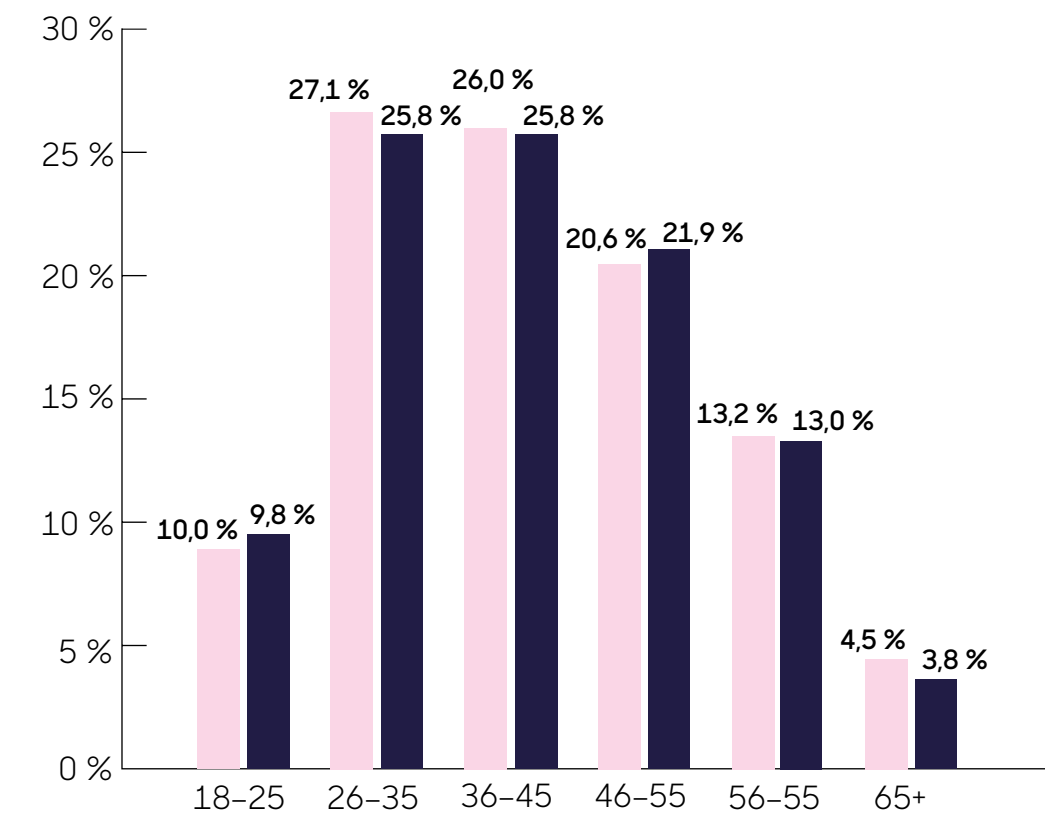
Hvilke er det som tar forbrukslån i Norge?

Kjønn



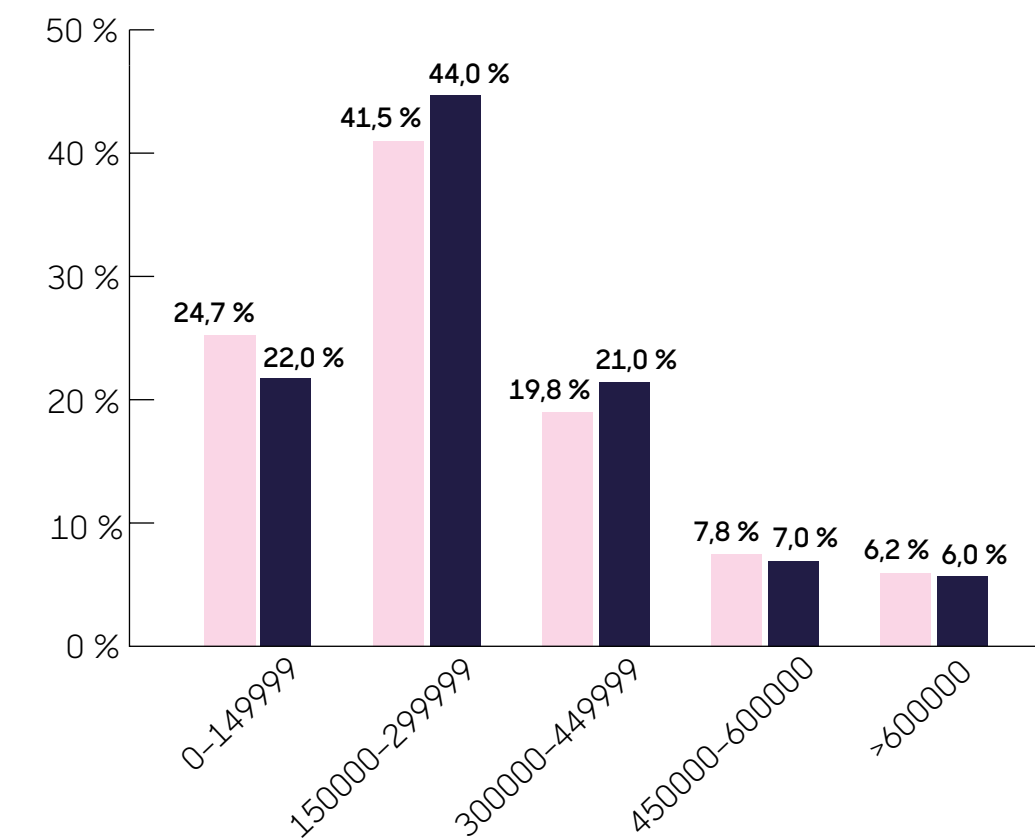
Menn låner fortsatt mer enn kvinner

I likhet med rapporten fra helåret 2015 tar menn opp lån i høyere grad enn kvinner – menn står fortsatt for 63 prosent av alle lån. Dette er helt uforandret siden 2015 hvor fordelingen mellom menn og kvinner også da var henholdsvis 63 og 37 prosent. På landsnivå tok menn større lån enn kvinner, henholdsvis 139 000 og 131 000 kroner.



Større lånebeløp i alle aldre

Både antallet forbrukslån og gjennomsnittlig lånebeløp steg under 2016 for nordmenn i alle aldre. Sammenlignet med 2015 steg gjennomsnittlig lånebeløp med 18 prosent. Størst var økningen i aldersgruppen 26-35 der snittlånet gikk opp fra 99 000 kroner til 130 000 kroner – en økning på over 30 prosentenheter. Gjennomsnittsalderen for forbrukslån var 42 år.



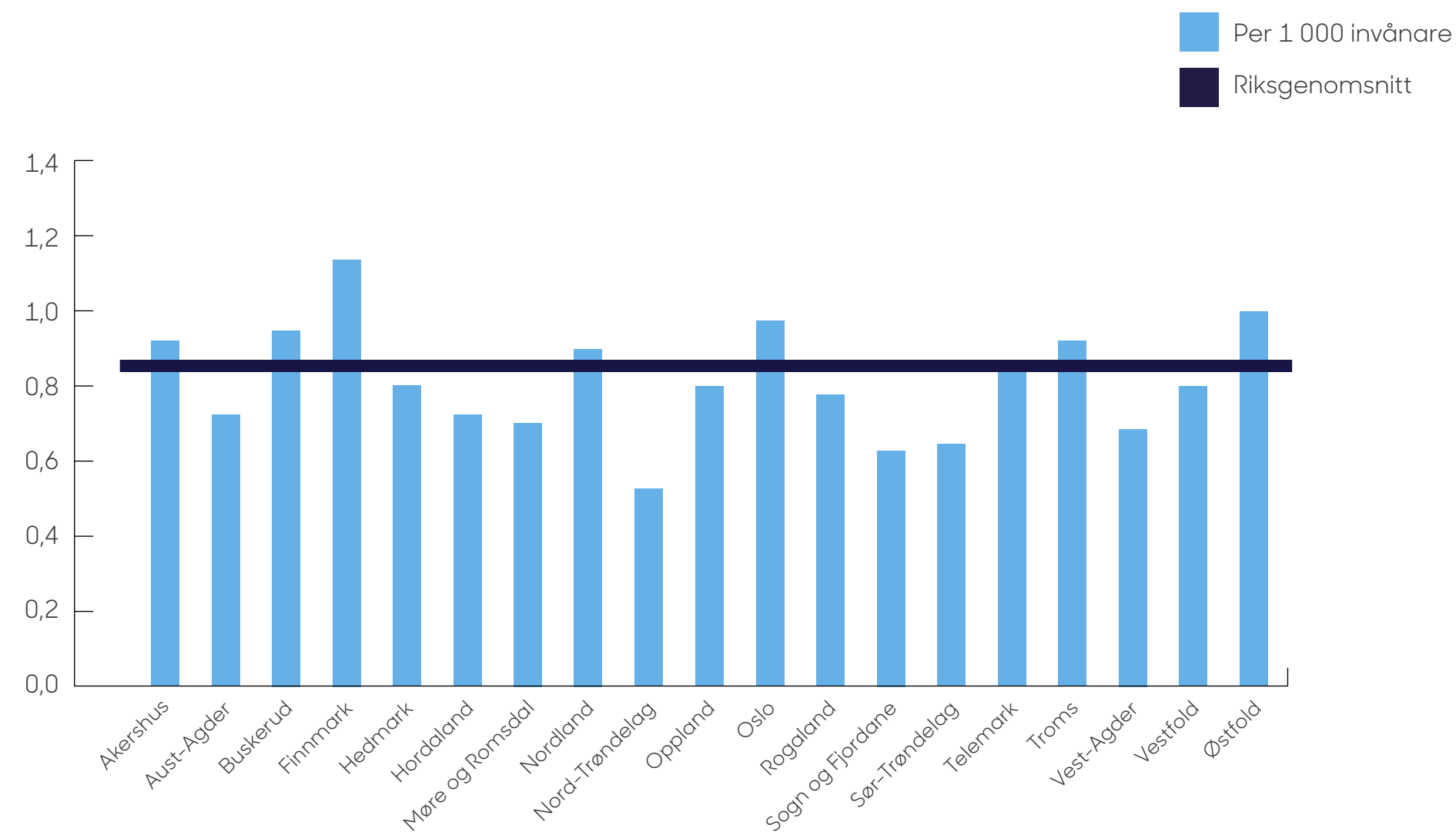
Gjennomsnittlig årslønn

Nordmenn med en årslønn mellom 150 000–299 000 kroner stod for nær halvparten av alle nye lån. Gruppen med en årslønn på under 150 000 kroner representerte omtrent en fjerdedel av alle lån og hadde steget med 3 prosentenheter siden 2015. Innen de høyere innteksgruppene hadde 34 prosent en årslønn på over 300 000 kroner. Den gjennomsnittlige årslønnen for alle nye låntakere var 291 000 kroner.

Fulltidsansatte står for flest lån

Hele tre av fire (74 prosent) var fulltidsansatte. Uføretrygdde sto for 13 prosent av alle lån, sammenlignet med 11 prosent i 2015. Denne gruppen er på landsbasis 9,5 prosent av den totale befolkningen. Selvstendig næringsdrivende var den tredje største gruppen og stod for 5 prosent av de totale låneopptakene.

Hvor bor de som låner?

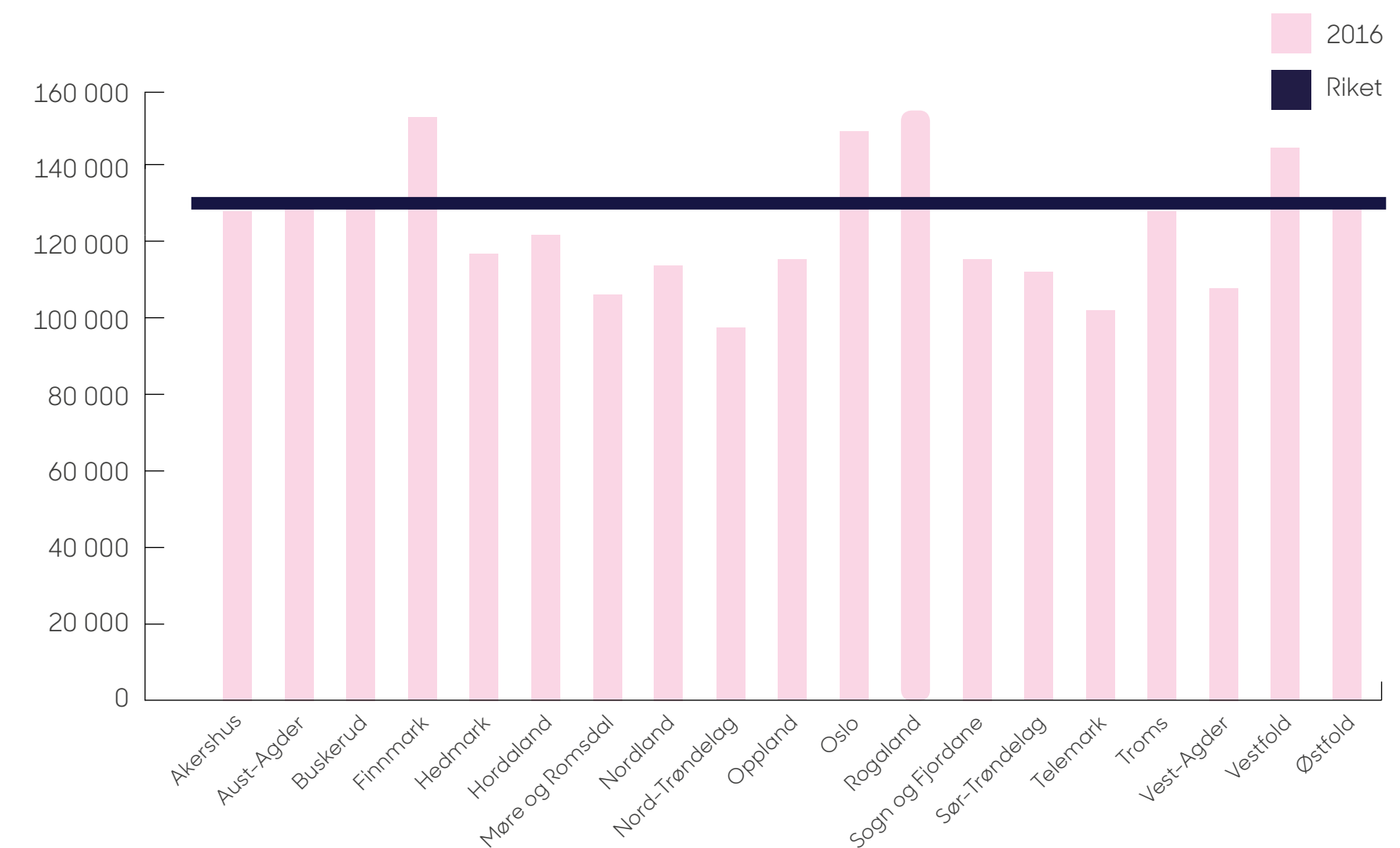


Personer i Finnmark låner mest

Det er fortsatt en markant skille mellom fylkene og landsdelene. I forhold til befolkningstallet var det personer fra Finnmark som lånte mest under 2016. Her var låneopptaket 1,16 lån på 1000 innbyggere. Landsgjennomsnittet var 0,84 lån per 1000 innbyggere. Nord-Trøndelag var det fylke hvor det ble tatt opp minst lån – i forhold til befolkningstallet ble det tatt opp 0,52 lån på 1000 innbyggere.

Stor forskjell på lånebeløp mellom fylker

Ser man på det gjennomsnittlige lånebeløpet ligger Finnmark også her klart over landssnittet. Finnmark og Rogaland er de to fylkene hvor snittbeløpet for forbrukslån er størst i landet med et gjennomsnitt på 152 000 kroner, sammenlignet med landssnittet på 130 000 kroner. Det vil si at man i Finnmark og Rogaland låner 17 prosent over landsgjennomsnittet. Også under 2015 tok befolkningen i Rogaland og Finnmark størst lånebeløp av fylkene; Under 2015 var snittlånet i Rogaland 136 000 kroner respektive 131 000 kroner i Finnmark.

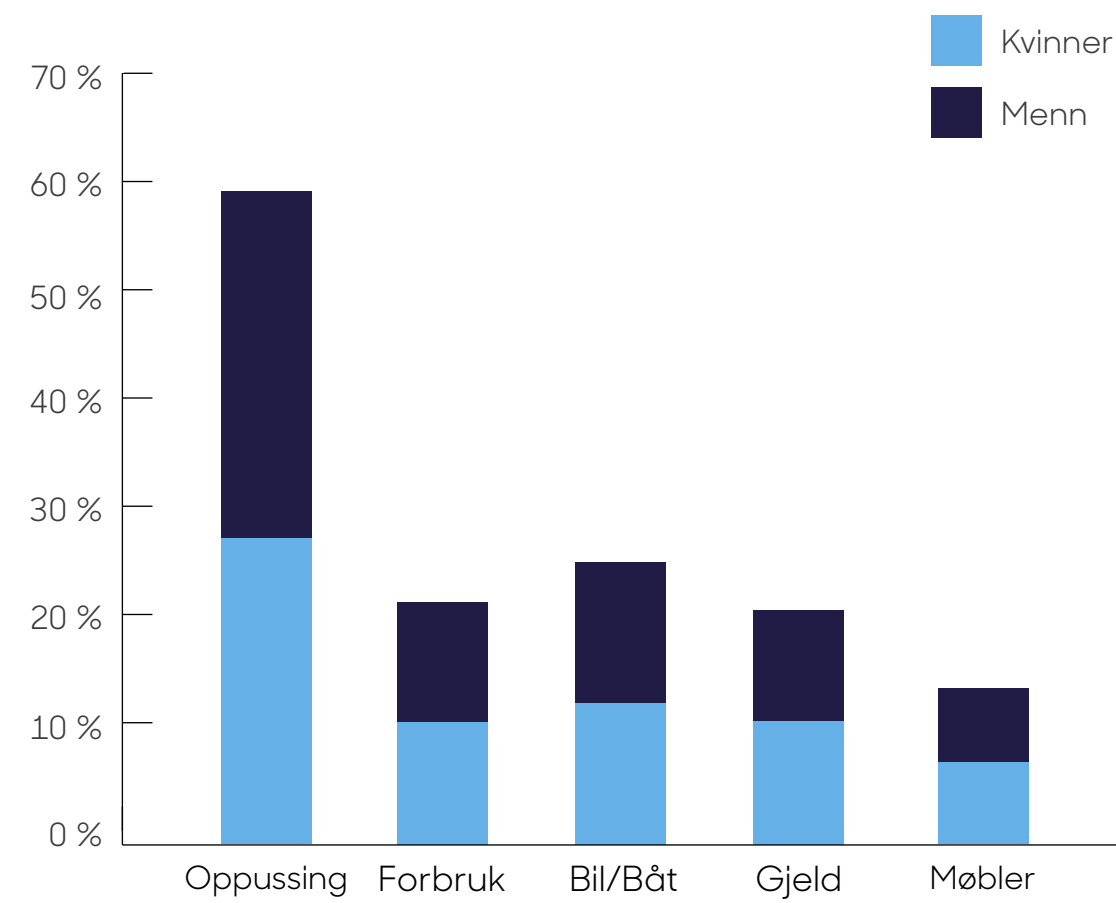


På ett år har det gjennomsnittlige lånebeløpet i Rogaland dermed steget med 11,8 prosentenheter. I Finnmark var motsvarende økning 16 prosentenheter. I Oslo var også det gjennomsnittlige lånebeløpet høyere enn landssnittet, der lånte man i snitt 148 000 kroner. Lavest beløp lånte man i Nord-Trøndelag, i gjennomsnitt 95 000 kr.

Kvinner i Oppland og Rogaland låner minst

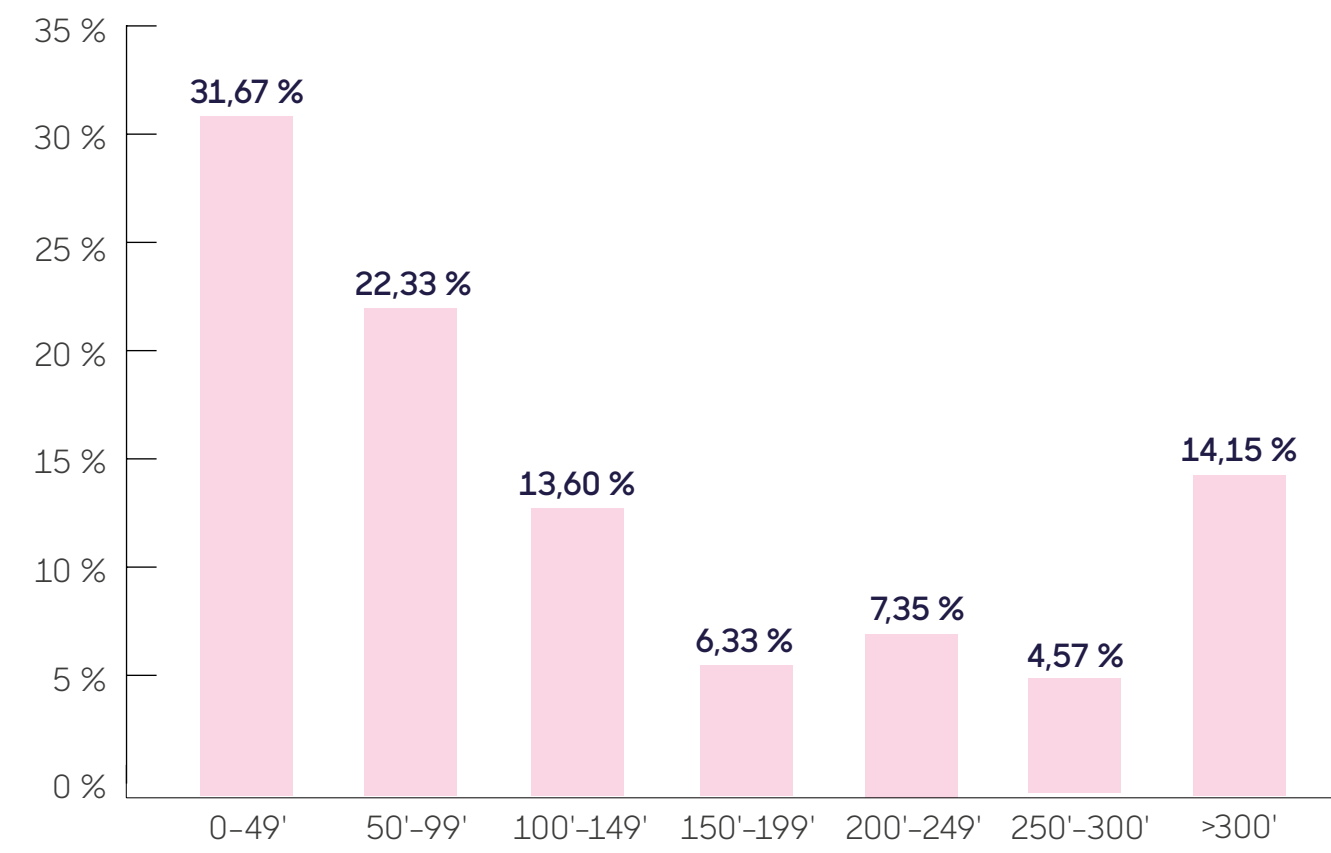
Også når det kommer til antallet lån som ble tatt opp av menn respektive kvinner var det stor forskjell mellom fylkene. Troms var fylket der det var mest likt mellom kjønnene, 47 prosent av alle lån ble tatt av kvinner. Vest-Agder var nest mest kjønnsfordelt der kvinner stod for 44 prosent av alle nye lån. I Oppland og Rogaland ble kun 28 prosent av alle forbrukslån tatt opp av kvinner.

Hvor mye lånes og til hvilket formål?



Lån til oppussing fortsatt vanligst

Akkurat som under 2015 var lån til oppussing det vanligste låneformålet: totalt sto lån til oppussing for 28 prosent av alle forbrukslån under året. Blant øvrige lånesøknader hvor formålet har blitt spesifisert var de vanligste formålene forbruk (19 prosent) og kjøp av bil eller båt (12 prosent). Andre vanlige låneformål var gjeld (9 prosent), møbler (8 prosent) og bolig (8 prosent).



Nordmenn tar større lån

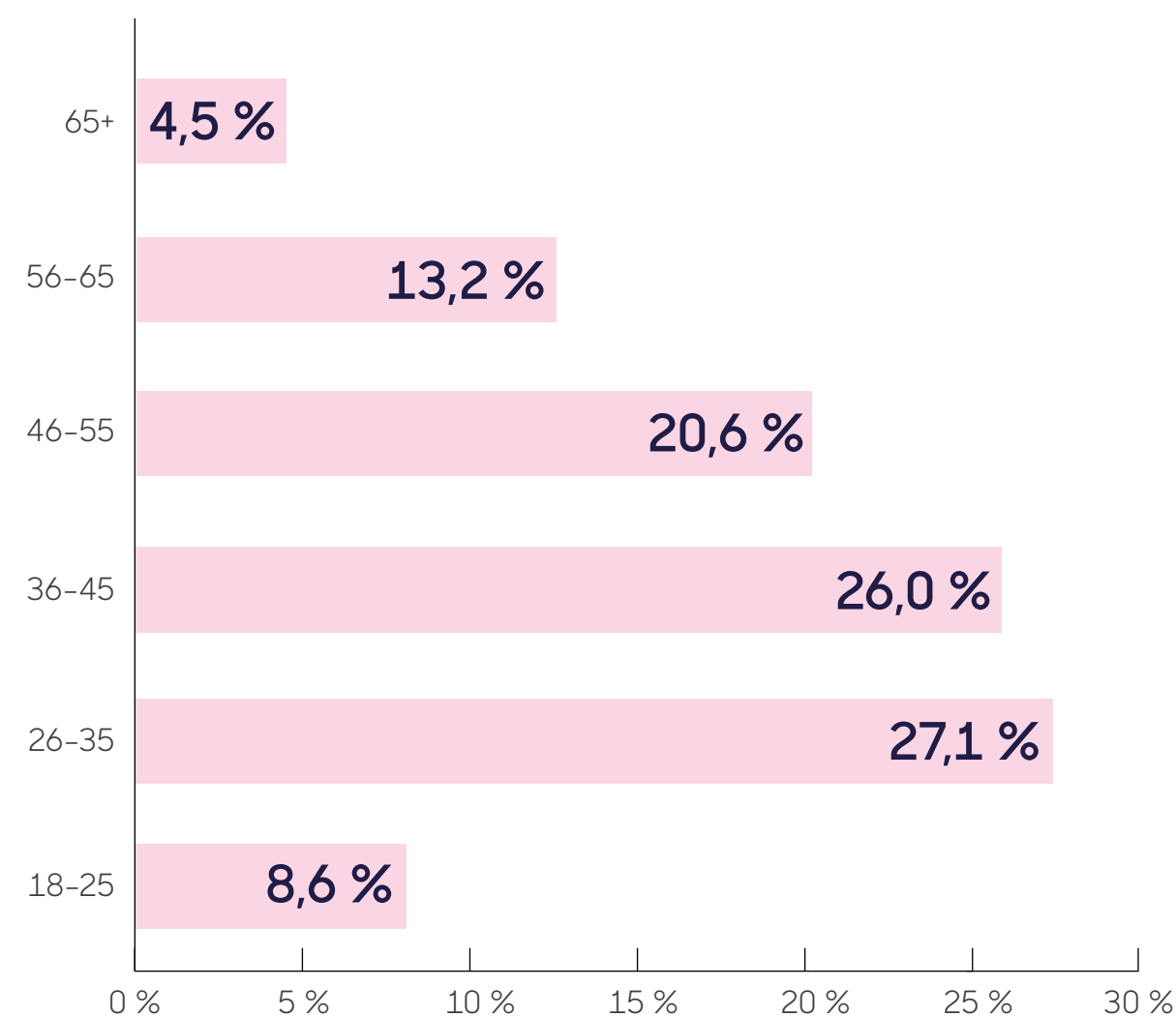
Gjennomsnittlig lånestørrelse har gått opp siden 2015 hvor gjennomsnittlig lånebeløp da lå på 110 000 kr. Det gjennomsnittlige lånebeløpet for 2016 var 130 000 kroner. Gjennomsnittet varierer imidlertid kraftig ut fra hvilket formål lånet har. Høyest snittbeløp på 255 000 kroner hadde de som lånte til å finansiere bedrift.

¹ SSB, konsumprisindeksen for august 2016. Se www.ssb.no/priser-og-prisindekser/statistikker/kpi

Merk at formålskategoriene er utvidet for 2016 sammenlignet med 2015.

Refinansiering

Alder



Hvem samler lån?

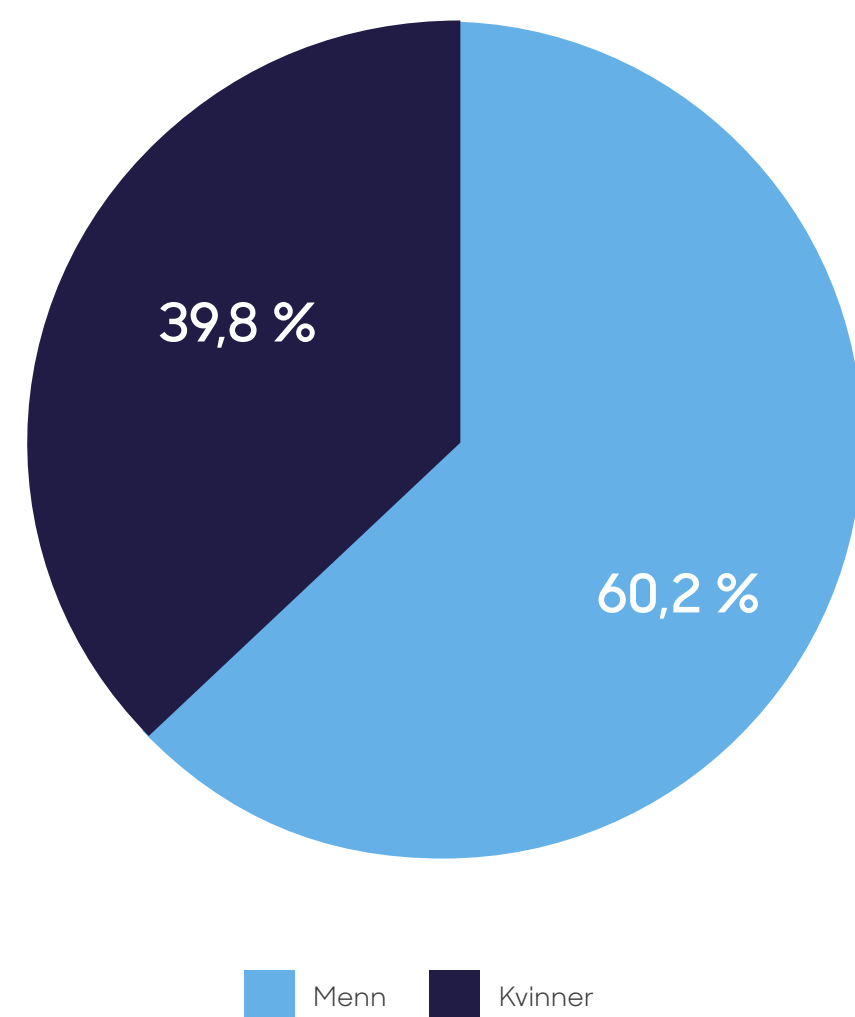
Refinansiering – jevnere fordeling mellom menn og kvinner

Siden 2015 har antallet nordmenn som samler sine lån økt med 23 prosentenheter. Menn er i overvekt, men det er litt flere kvinner som ønsker å samle sine lån enn som søker om forbrukslån. Fordelingen for å samle lån er 60 prosent menn og 40 prosent kvinner. Dette er seg likt som under 2015.

Samling av lån vanligere blant eldre

Snittalderen for å samle lån var 45 år, å sammenligne med 42 år for nye lån. Lån som ble tatt opp med samling av lån som formål var vanligere blant eldre enn yngre. Nordmenn fra 46-65 år sto for 44 prosent av alle lån til refinansiering.

Kjønn

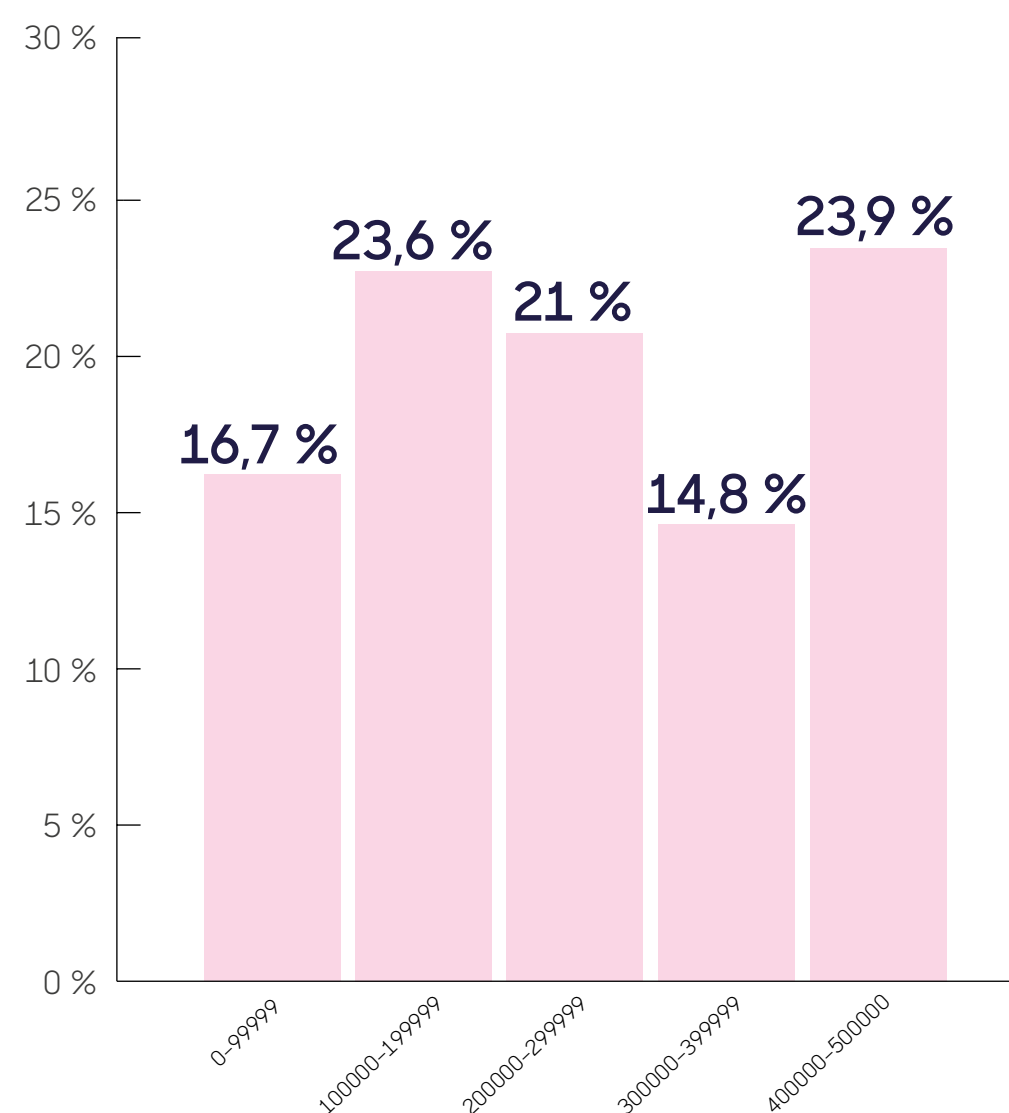


Samme aldersspenn for nytegnede forbrukslån utgjør 34 prosent. Unge nordmenn i alderen 18-25 utgjorde bare 4 prosent og var dermed den aldersgruppe som sto for færrest lån til refinansiering.

Ansettelsesform

Den største gruppen som tar samlingslån er heltidsansatte (76 prosent). Året før var 81 prosent heltidsansatte. Sammenlignet med de som tok opp nye forbrukslån er 2 prosentenheter flere av de som samler sine lån heltidsansatte. Uføretrygdete sto for 14 prosent, hvilket er en økning med to prosentenheter siden 2015.

Låntakere fordelt på årsinntekt



Refinansiering – låntakere med høyere gjennomsnittlig årslønn

Den største gruppen (44 prosent) som samler lån har en årslønn på mellom 150 000-299 000 kroner, hvilket er helt uforandret sammenlignet med 2015. Gjennomsnittlig årslønn for alle som lånte for å samle lån var 299 000 kroner, sammenlignet med 2015 der den gjennomsnittlige årslønnen var 310 000 kroner. Gjennomsnittlig årslønn for nye lån var 291 000 kroner. Nordmenn som låner med samling som formål har altså omtrent tre prosentenheter høyere årsinntekt enn de som tar nye forbrukslån.

Personer som samlet sine lån hadde ikke bare en høyere snittlønn enn de som tok nye lån – de lånte også større beløp.

Gjennomsnittlig lånebeløp for låntakere med en årslønn over 600 000 kroner var 350 000 kroner. Personer med en årslønn under 150 000 lånte i snitt 190 000 kroner.

Høyest gjennomsnittlig lånebeløp i Rogaland

Gjennomsnittlig lånesum for samling av lån er på 252 000 kroner, som er nært dobbelt så mye som gjennomsnittlig lånesum for nye forbrukslån. Ser man på de gjennomsnittlige lånebeløpene per fylke har Rogaland høyest med 267 000 kroner. Oslo havnet under landsnivået med et gjennomsnittlig lånebeløp på 247 000 kroner.

Om Zmartas lånebarometer

Zmartas Lånebarometer har som formål å øke forståelsen av markedet for forbrukslån i Norge. Rapporten er unik i sitt slag og tar utgangspunkt i data fra tusenvis av utbetalte lån i tidsrommet 1. januar 2016 til den 31. decemberi 2016. Lånene omfatter ikke «sms-lån» eller «hurtiglån».

Om Zmarta Group

Zmarta Group tilbyr konsumenttjenester innen bank og forsikring. I bedriftsgruppen inngår blant annet Zmarta, Freedom Finance og Centum. Bedriften startet 1999, har 200 ansatte og kontor i Stockholm, Ångelholm, Helsingfors, Oslo og München. Zmarta Group eies av medieselskapet Bauer Media Group.

Les mer på zmartagroup.com.

Spørsmål? Kontakt:

MATTIAS HALLGRIM
CMO på Zmarta Group
mattias.hallgrim@zmartagroup.com
+46 70 918 87 41

Zmarta
GROUP